

Затверджую:

В.о. ректора СНУ ім. В. Даля

проф. Целіщев О.Б.

2026р.

ВИСНОВОК

спільного засідання кафедри публічного та приватного права і кафедри господарсько-правових та суспільно-політичних дисциплін Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Гребенара Олексія Володимировича на тему: «Особливості захисту конституційного права на працю в сучасних умовах», поданої на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 08 Право за спеціальністю 081 Право

ВИТЯГ

з протоколу № 1 спільного засідання кафедри публічного та приватного права, кафедри господарсько-правових та суспільно-політичних дисциплін Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля від 09 лютого 2026 року

ПРИСУТНІ:

Головуючий на засіданні – к.ю.н., професор, професор кафедри публічного та приватного права Арсентьєва О.С., присутні: д.ю.н., професор Щербина В.І., д.ю.н., проф. Андрійів В.М., д.ю.н., проф. Івчук Ю.Ю., д.ю.н., проф. Руденко М.В., к.і.н., доц. Антоненко М.І., PhD Право Бутков О.І., к.ю.н., доц. Загоруй Л.М., к.ю.н., доц. Гаврилова О.А., к.ю.н., доц. Гриценко Г.М., к.ю.н., доц. Капліна Г.А., к.і.н., доц. Мезеря О.А., PhD Право Петросян К.С., ас. Кудрявцев К.В., науковий керівник – к.ю.н., проф., зав. кафедри публічного та приватного права Котова Л.В. та здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти – Гребенар О.В.

В.о. зав. кафедри господарсько-правових та суспільно-політичних дисциплін, д.ю.н., проф., гарант ОНП «Право» Шаповалова О.В., к.ю.н., доц. Загоруй І.С., к.ю.н., доц. Терещенко С.В.

Серед присутніх 5 докторів юридичних наук та 10 кандидатів юридичних наук.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Обговорення дисертаційного дослідження здобувача освіти третього (освітньо-наукового) рівня кафедри публічного та приватного права

юридичного факультету СНУ ім. В. Даля **Гребенар Олексія Володимировича** на тему: «**Особливості захисту конституційного права на працю в сучасних умовах**», поданої на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 08 Право, за спеціальністю 081 Право.

Дисертація виконувалась на кафедрі публічного та приватного права СНУ ім. В. Даля. Тема дисертації затверджена на засіданні Вченої Ради СНУ ім. В. Даля (протокол № 4 від 25.11.2022 р.).

Науковий керівник – к.ю.н., проф., зав. кафедри публічного та приватного права факультету права, гуманітарних і соціальних наук Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля Котова Любов Вячеславна.

2. Затвердження спільного висновку спільного засідання кафедри публічного та приватного права і кафедри господарсько-правових та суспільно-політичних дисциплін щодо дисертаційного дослідження **Гребенар Олексія Володимировича**.

Вела засідання професор кафедри публічного та приватного права, к.ю.н., проф. Арсентьєва О.С., в ході якого,

ВИСТУПИЛИ:

Здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти Гребенар Олексій Володимирович представив презентацію за основними положеннями дисертації «Особливості захисту конституційного права на працю в сучасних умовах», поданої на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 08 Право, за спеціальністю 081 Право.

У ході презентації Гребенар О.В. ознайомив присутніх на спільному засіданні кафедри публічного та приватного права і кафедри господарсько-правових та суспільно-політичних дисциплін зі структурою своєї роботи, обґрунтував актуальність тематики дослідження, висвітлив основні положення дисертаційного дослідження, які відображають його наукову новизну та виносяться на захист, зацентрував увагу присутніх на теоретичному та практичному значенні висновків, одержаних за результатами дослідження.

Після закінчення презентації Гребенар О.В. присутніми на захисті фахівцями були поставлені такі запитання:

Доктор юридичних наук, професор Івчук Ю.Ю.: В своєму дисертаційному дослідженні Ви аналізуєте інституційну архітектуру захисту конституційного права на працю та наголошуєте на необхідності її реформування, зокрема обґрунтовуючи посилення ролі державних органів у сфері праці. Якими конкретними законодавчими змінами Ви пропонуєте посилити повноваження органів державного контролю у цій сфері? Які саме санкції та механізми контролю Ви пропонуєте впровадити?

Гребенар О.В.: Для модернізації інституційної архітектури захисту права на працю в дисертаційному дослідженні пропонується внести зміни до Розділу XV КЗпП України, запровадивши ризик-орієнтований підхід та цифровізацію нагляду (представлені у Додатку В).

Ключовою новацією вважаємо пропозицію щодо необхідності надання Держпраці права здійснювати невідкладні заходи без попереднього рішення суду: призупиняти роботу обладнання чи діляниць у разі прямої загрози життю працівників.

При цьому реалізується принцип пріоритетності безпеки: судове оскарження таких рішень не зупиняє їх виконання, що мінімізує ризики виробничого травматизму.

Окрім цього, вважаємо, що впровадження механізмів Публічного реєстру порушників, дані якого стануть підставою для обмеження участі підприємств у державних закупівлях та отриманні податкових пільг, що створить дієвий економічний стимул для легалізації праці.

Також закріплення диференційованої системи санкцій (в залежності від тяжкості порушення з акцентом на кратність штрафів до мінімальної заробітної плати (МЗП): зокрема, за недопуск інспектора до перевірки щодо «тіньової» зайнятості пропонується встановити штраф у розмірі від 100 МЗП, а за фактичний допуск працівника без трудового договору – від 50 МЗП, а при незаконному звільненні або невиplatі заробітної плати від 100 МЗП. Особливим механізмом може слугувати також трикратне збільшення санкцій за повторне порушення протягом року та можливість ініціювання судового розгляду щодо припинення діяльності суб'єкта господарювання за систематичні грубі порушення законодавства про працю.

Запропоновані зміни до чинного трудового законодавства спрямовані на перехід від формального нагляду до моделі оперативного реагування та економічного тиску.

Кандидат юридичних наук, професор Арсентьєва О.С.: Вами досить обґрунтовано досліджено альтернативні форми врегулювання трудових спорів, а саме: медіаційні та примирні процедури в контексті захисту трудових прав. Але одночасно ви в роботі розглядаєте компетенційні межі функціонування публічних та громадських інституцій у сфері захисту права на працю. Обґрунтуйте будь-ласка отримані висновки стосовно коопераційного потенціалу різних правозахисних суб'єктів в цій сфері та яка система захисту трудових прав, на Вашу думку є більш ефективною щодо захисту прав працівників.

Гребенар О.В.: Дослідження коопераційного потенціалу різних правозахисних суб'єктів дозволило обґрунтувати концепцію інтегрованої системи захисту трудових прав, що ґрунтується на принципах субсидіарності, комплементарності та синергії між державними, міжнародними та

громадськими інститутами, що створює основу для формування науково обґрунтованих рекомендацій щодо оптимізації національного механізму захисту конституційного права на працю. Коопераційний потенціал полягає не в простому дублюванні функцій, а у формуванні такої моделі взаємодії, де: публічні інститути (суди, Держпраці) забезпечують імперативність та державний примус у виконанні норм; громадські та альтернативні суб'єкти (профспілки, медіатори) заповнюють нішу оперативного та конфіденційного врегулювання, знімаючи надмірне навантаження з державного апарату, тобто коли діяльність одного суб'єкта підсилює ефективність іншого.

На мою думку, найбільш ефективною на сьогодні системою захисту можна була назвати судову, якщо виходити з точки зору примусового виконання рішень, але альтернативні форми також демонструють підвищену ефективність у питаннях швидкості, дистанційності та збереження партнерських відносин. А тому найбільш ефективною є модель «розумного поєднання», яку я пропоную реалізувати через запровадження у КЗпП України обов'язкової процедури примирення (pre-trial mediation) перед зверненням до суду у певних категоріях справ. Це дозволить досягти балансу: забезпечити оперативне вирішення конфлікту на ранній стадії за допомогою медіації, зберігаючи при цьому право на звернення до суду як найвищої гарантії імперативного захисту прав працівника.

Кандидат юридичних наук, професор Татаренко Г.В.: Вами обґрунтовано Концепцію постконфліктного відновлення системи захисту права на працю, яка передбачає поетапну адаптацію національного механізму до умов мирного часу. Поясніть, будь ласка, логіку виокремлення трьох етапів цієї Концепції – стабілізації, реконструкції та трансформації – та уточніть, які саме інструменти стануть ключовими для захисту вразливих категорій працівників на шляху до європейської інтеграції?

Гребенар О.В.: Розроблена у дисертаційному дослідженні Концепція постконфліктного відновлення базується на необхідності переходу від екстремальних умов воєнного стану до сталої європейської моделі захисту трудових прав, зберігаючи при цьому «стандартну суттєву недоторканність» конституційних гарантій навіть у кризові періоди. Логіка виокремлення трьох етапів Концепції зумовлена послідовністю завдань, що стоять перед державою:

1. Етап 1 (Стабілізація): Має на меті оперативне відновлення функціонування базових правозахисних інституцій на деокупованих територіях. Це першочерговий крок для забезпечення первинного захисту прав громадян, які повергаються до трудової діяльності.

2. Етап 2 (Реконструкція): Передбачає глибоку модернізацію всієї системи захисту. На цьому етапі ми враховуємо унікальний військовий досвід та нові соціально-економічні виклики, які виникли внаслідок агресії.

3. Етап 3 (Трансформація): Це стратегічний етап, який полягає у створенні такої моделі захисту, що повністю відповідає вимогам європейського правового простору та стандартам ЄС

Для реалізації цієї Концепції у роботі ми поділили конкретні інструменти на два типи:

- Законодавчі інструменти (Тип 1): Зокрема, запропоновано внести зміни до КЗпП України щодо встановлення обов'язкової 4-відсоткової квоти на працевлаштування демобілізованих військовослужбовців (для підприємств зі штатом понад 50 осіб) та законодавчо закріпити державні програми професійної перепідготовки для осіб, які втратили роботу через війну.

- Інституційні інструменти (Тип 2): Сюди належить формування спеціальних мобільних інспекцій праці для оперативної допомоги на прифронтових територіях, запровадження посад трудових посередників на рівні громад для досудового вирішення спорів, а також створення Фонду підтримки відновлення трудових прав для виплати заборгованостей працівникам зруйнованих підприємств

Таким чином, пропонована Концепція забезпечує не лише відновлення порушених прав вразливих категорій працівників, а й створює фундамент для соціально справедливого post-conflict відновлення держави згідно з європейськими орієнтирами.

PhD Право, доцент Петросян К.С.: У Вашій роботі увагу приділено судовому захисту трудових прав, зокрема проблематиці строків звернення до суду. Враховуючи Закон України № 2352-ІХ, який запровадив обмеження щодо стягнення заробітної плати, та нещодавнє рішення Конституційного Суду України від 11 грудня 2025 року, обігнуйте Вашу позицію: чи доцільно повертатися до необмеженого строку звернення для всіх категорій працівників, і які саме зміни до статті 233 КЗпП Ви пропонуєте?

Гребенар О.В.: Проблема строків звернення до суду у справах про стягнення заробітної плати є яскравим прикладом протиріч між намаганням законодавця оптимізувати трудові відносини та необхідністю дотримання конституційних гарантій.

Запровадження законом загального тримісячного строку для звернення до суду в питаннях стягнення заробітної плати, на мою думку, створило передумови для зловживань з боку роботодавців та обмежило можливості працівників щодо захисту своїх майнових інтересів. КСУ підтвердив мою тезу про те, що обмеження строку для діючих працівників суперечить статті 43 Конституції України. Суд справедливо зазначив, що обов'язок роботодавця щодо своєчасної виплати заробітної плати є триваючим, а тому встановлення бар'єрів для захисту цього права є неконституційним. Попри рішення КСУ, у чинному законодавстві залишається колізія: тримісячний строк звернення все ще фактично діє для звільнених працівників щодо сум, належних їм при

звільненні. У дисертації я доводжу, що такий підхід є дискримінаційним, оскільки природа заборгованості за виконану роботу не змінюється залежно від того, чи тривають трудові відносини.

На основі проведеного дослідження я пропоную наступні законодавчі зміни, а саме внесення змін до статті 233 КЗпП України, законодавчо закріпивши право працівника на звернення до суду без обмеження будь-яким строком щодо стягнення нарахованої, але не виплаченої заробітної плати та інших виплат, незалежно від факту працевлаштування на момент звернення. Це дозволить створити ефективний та справедливий механізм захисту права на працю, який повністю відповідає конституційним принципам та практиці КСУ, в тому числі попередній, починаючи з 2012 року.

Доктор юридичних наук, професор Шаповалова О.В.: В своєму виступі ви наголошували на необхідності виокремлення 10 стратегічних напрямів оптимізації правового регулювання захисту трудових прав в Україні з урахуванням найкращого зарубіжного досвіду. Які перспективи ви вбачаєте у такому напрямку, як цифровізація механізмів захисту трудових прав? Наведіть приклади.

Гребенар О.В.: Цифровізація механізмів захисту є одним із найбільш інноваційних напрямів із десяти наведених стратегічних напрямів, оскільки вона дозволяє перевести захист трудових прав із площини традиційного паперового документообігу у площину оперативного та прозорого цифрового середовища. Перспективи цього напрямку полягають у подоланні розриву між застарілим законодавством індустріальної епохи та новими реаліями цифрової економіки, де традиційні методи контролю часто виявляються безсилими.

Ось основні перспективи та конкретні приклади, які обґрунтовані в моєму дослідженні:

- Дистанційність та доступність захисту (Платформа «Трудові права України»): однією з ключових пропозицій є створення єдиної електронної платформи, яка забезпечить віддалений доступ до всіх правозахисних інструментів. Наприклад, працівник (особливо ВПО або мешканець прифронтових територій) зможе через цю платформу не лише подавати скарги до Держпраці чи Омбудсмена, а й у реальному часі моніторити стан розгляду своєї справи;

- Забезпечення прозорості через блокчейн: у довгостроковій перспективі (5–10 років) ми вбачаємо перехід до обов'язкової електронної ідентифікації трудових відносин через систему блокчейн. Наприклад: Це дозволить автоматично верифікувати договори та унеможливить їх підробку або зміну умов заднім числом, що є критично важливим для працівників цифрових платформ;

- Використання «цифрових слідів» для доказування: в умовах війни, коли багато документів втрачено, цифровізація дає нові інструменти для

підтвердження трудового стажу. Наприклад: Замість паперових трудових книжок пропонується використовувати банківські виписки, електронне листування та логи платформ як легітимні докази виконання роботи

- Автоматизація державного нагляду: перехід Держпраці до ризик-орієнтованого консультування. Наприклад: Система зможе автоматично виявляти аномалії (наприклад, масові звільнення або затримки виплат) і сигналізувати про необхідність проведення превентивних заходів ще до отримання офіційної скарги.

Отже, цифровізація створює «технологічний вимір» багатоканальної системи захисту, роблячи її стійкою до криз, прозорою та адаптованою до потреб сучасного ринку праці, що є необхідною умовою для інтеграції України до європейського правового простору.

Після відповідей на запитання виступили:

Науковий керівник – к.ю.н., професор Котова Л.В.

Котова Л.В.: доповіла про виконання наукового дослідження **Гребенара Олексія Володимировича на тему: «Особливості захисту конституційного права на працю в сучасних умовах»**, під її керівництвом. У своєму виступі Котова Л.В. зазначила, що здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти повністю виконав освітню складову ОНП, успішно склав всі іспити та необхідні заліки, пройшов заплановану педагогічну практику, здобувши відповідні результати навчання; підвищував кваліфікацію, зокрема пройшов, Всеукраїнське науково.-педагогічне підвищення кваліфікації на тему «Викладання права в закладах вищої освіти: виклики війни та післявоєнного відновлення» та міжнародне наукове-педагогічне стажування на тему «Якісна юридична освіта як запорука чесного правосуддя» пройдено у Вищій школі менеджменту інформаційних технологій (ISMA) (м. Рига, Латвійська Республіка); виконав наукову складову ОНП, здійснив дослідження за визначеною темою, яка відповідає кафедральним темам «Напрями розвитку законодавства України в контексті євроінтеграції» (2020-2023 р.р.) та «Актуальні напрями євроінтеграційного розвитку законодавства України» (2024-2026 рр.).

Науковий керівник наголосила на тому, що мета і задачі дослідження повною мірою досягнуті, дисертантом використана достатня джерельна та методологічна бази. Дисертант розробив нові наукові положення, висновки, та пропозиції, що можуть бути використані у подальшій науковій та правотворчій діяльності. Протягом 2022-2026 рр. послідовно й методично проводив наукові дослідження за темою дисертації, брав активну участь у міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях. За темою дисертації опублікувала 10 наукових праць, у тому числі 4 публікацій у фахових журналах та збірниках наукових праць України (категорії Б), та 6

тезах доповідей на науково-практичних конференціях. Дисертантом були розроблені нові наукові положення, висновки та пропозиції, які можуть знайти застосування у подальшій науковій роботі та правотворчій діяльності. Підсумовуючи свій виступ, науковий керівник, професор Котова Л.В., наголосила, що дисертаційне дослідження Гребенара Олексія Володимировича заслуговує на рекомендацію до подання на розгляд разової спеціалізованої вченої ради для захисту дисертації з метою здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право», галузь знань 08 «Право».

Рецензенти дисертаційної роботи, які наголосили на позитивних аспектах дослідження та висловили свої побажання та зауваження.

Кандидат юридичних наук, професор Арсентьєва О.С.: дала позитивну оцінку дисертації Гребенара Олексія Володимировича на тему: «Особливості захисту конституційного права на працю в сучасних умовах» та наголосила, що актуальності дослідження зумовлена необхідністю адаптації традиційних інститутів трудового права до викликів платформної економіки, нестандартних форм зайнятості та гармонізації національного законодавства з *acquis communautaire* Європейського Союзу. Рецензент відзначила, що дисертант демонструє оригінальні наукові ідеї та підходи до удосконалення правових механізмів захисту конституційного права на працю в умовах цифрової трансформації економіки, воєнного стану та європейської інтеграції України. Зокрема, проф. Арсентьєва О.С. відзначила значущість здійсненого дисертантом комплексного правового аналізу теоретико-правових проблем захисту конституційного права на працю в умовах цифровізації економіки, воєнного стану та *post-conflict* відновлення держави. Позитивно оцінена авторська концепція інституційної системи суб'єктів захисту конституційного права на працю, яка визначається та характеризується як сукупність державних органів, неурядових організацій та міжнародних інституцій, наділених повноваженнями щодо забезпечення захисту та поновлення порушених трудових прав. Аргументовано доведена необхідність розширення повноважень Уповноваженого Верховної Ради з прав людини у трудовій сфері шляхом внесення змін до Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», надавши Омбудсмену, зокрема: 1) право звертатися до суду в інтересах невизначеного кола працівників при виявленні масових порушень трудових прав; 2) обов'язковість розгляду органами державної влади подань Омбудсмена протягом 15 днів з наданням письмової відповіді; 3) можливість ініціювання дисциплінарних проваджень щодо посадових осіб органів влади, які систематично ігнорують трудові права громадян. Аналіз рецензованої дисертації свідчить про те, що автор успішно досяг поставленої мети та повністю реалізував визначені завдання дослідження.

Водночас професорка Арсентьєва О.С. відзначила певні недоліки дослідження, які, на її думку, суттєво не впливають на його зміст. Так рецензент відзначила, що дисертант в основному зосередився на процедурних аспектах організації медіаційних та примирних процедур у сучасній системі трудових відносин в країнах Європи. На думку рецензента, глибокий аналіз саме українських реалій організації та регулювання альтернативних механізмів врегулювання спорів та перенесення акцентів в підрозділі 2.2 дисертації на аспекти готовності української судової системи до делегування повноважень по розгляду трудових спорів медіаторам, а також оцінку ментальної готовності сторін трудових відносин в Україні до позасудового врегулювання конфліктів дозволило б сформулювати більш прикладні рекомендації щодо реформування національного законодавства та забезпечити високу ефективність імплементації європейського досвіду в сучасну правову систему України з урахуванням її інституційних та соціокультурних особливостей.

У цілому професор Арсентьєва О.С. відмітила, що дисертація Гребенара Олексія Володимировича на тему: «Особливості захисту конституційного права на працю в сучасних умовах», відповідає вимогам, що ставляться до робіт такого рівня і може бути рекомендована до розгляду у разовій спеціалізованій вченій раді з захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право», галузь знань 08 «Право».

Кандидат юридичних наук, професор Татаренко Г.В.: відзначила, що дисертаційне дослідження Гребенара Олексія Володимировича на тему: «Особливості захисту конституційного права на працю в сучасних умовах», пов'язане з необхідністю адаптації національного трудового законодавства до вимог трудових стандартів ЄС щодо закріплення та захисту трудових прав працівників. Представлений на обговорення рукопис є завершеним дисертаційним дослідженням, що базується на комплексному підході до вирішення проблем, які виникають у сфері захисту трудових відносин з урахуванням викликів цифрової трансформації, воєнної агресії та постконфліктного відновлення України. Рецензент відзначив, що дисертант чітко та методологічно коректно визначив мету і завдання дисертаційного дослідження, що забезпечило послідовність і цілісність викладу матеріалу, а також дозволило сформулювати висновки, які вирізняються новизною та переконливістю. Загалом, представлене дисертаційне дослідження залишило позитивне враження. Структура роботи побудована логічно, ключові проблеми визначено чітко, а наукові положення є достатньо обґрунтованими та достовірними. Важливим є те, що основні результати дослідження були належним чином оприлюднені, що свідчить про їхню завершеність і відповідність науковим стандартам.

Розділ 3 дисертації справляє позитивне враження завдяки ґрунтовному аналізу сучасних викликів та перспектив розвитку системи конституційно-правового захисту в умовах цифрової трансформації, воєнного стану та впливу європейської інтеграції. Так, у підрозділі 3.3 розкриваються стратегії оптимізації правового регулювання захисту права на працю в Україні крізь призму європейських інтеграційних орієнтирів. Значну увагу приділено аналізу десяти пріоритетних стратегічних напрямів, зокрема: гармонізації законодавства з правом ЄС, структуруванню спеціалізованого трудового правосуддя, цифровізації механізмів захисту та забезпеченню транскордонної мобільності працівників. Загалом, розділ демонструє високий рівень розуміння автором актуальних проблем у цій сфері та пропонує практичні шляхи їх вирішення.

Однак, певним недоліком роботи вбачається наступне. Обґрунтовуючи необхідність створення спеціалізованих трудових судів як окремої ланки судової системи, автор зосередився переважно на скороченні строків розгляду справ та аналогіях із закордонними моделями. Поза межами детального висвітлення залишилися механізми подолання проблеми невиконання судових рішень про поновлення на роботі, що часто робить захист лише формальним.

Підсумовуючи, Татаренко Г.В. відзначила, що дисертаційне дослідження Гребенара Олексія Володимировича на тему: «Особливості захисту конституційного права на працю в сучасних умовах» може бути рекомендоване до розгляду у разовій спеціалізованій вченій раді по захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право», галузь знань 08 «Право».

В обговоренні дисертаційного дослідження взяли участь:

Доктор юридичних наук, професор Шаповалова О.В. зазначила, що позитивним аспектом дисертації Гребенара О.В. є дослідження системи альтернативних способів вирішення трудових спорів, включаючи медіаційні та арбітражні процедури, які мають значний потенціал для суттєвого розвантаження судової системи та забезпечення більш оперативного поновлення порушених трудових прав за одночасного збереження партнерських відносин між учасниками трудового процесу. Позитивно сприймається аналіз сучасних тенденцій, у тому числі, міркування автора, що цифровізація трудових відносин та інтенсивний розвиток нестандартних форм зайнятості формують принципово нові виклики для судової практики, що потребують кардинальної адаптації традиційних підходів до визначення сутнісних ознак трудових відносин та вироблення інноваційних критеріїв їхнього розмежування із цивільно-правовими договорами. Вказуючи, що існуюча правозастосовна практика демонструє недостатню готовність судової

системи до ефективного вирішення спорів, що виникають в умовах цифрової економіки.

Разом із тим, у висновках Шаповалова О.В. вказала на незначний недолік а саме, хоча автор і виокремлює існування чотирьох основних груп працівників, відносно яких є високий ризик порушення їхнього права на працю, а саме (1) внутрішньо переміщені особи, (2) демобілізовані військовослужбовці, (3) працівники підприємств з окупованих та прифронтових територій, та (4) жінки з дітьми, які втратили роботу через війну та наголошує на необхідності створення електронної платформи «Трудові права України», яка забезпечить віддалений доступ до всіх механізмів захисту права на працю, включаючи подання скарг, консультації, моніторинг розгляду справ тощо. Однак, більш глибоке розроблення змістовних модулів цієї платформи, адаптованих до особливостей кожної групи - від дистанційного консультування жінок із дітьми до спеціальних правових механізмів захисту трудових прав працівників із прифронтових територій - дозволило б забезпечити комплексний підхід до вирішення проблеми та значно посилити практичну цінність роботи.

Поряд з тим, наведені міркування не впливають на загальний позитивний висновок щодо виконаної роботи та не применшують її наукової цінності та підтримала позицію, що дисертація Гребенара Олексія Володимировича на тему: «Особливості захисту конституційного права на працю в сучасних умовах» може бути рекомендована до розгляду у разовій спеціалізованій вченій раді з захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право».

К.ю.н., доц. Капліна Г.А. зазначила, що дослідження Гребенара О.В. вирізняється ґрунтовністю аналізу особливостей захисту конституційного права на працю в сучасних умовах. Автор зосереджується як на теоретико-правових засадах конституційного права на працю, так і на практичних аспектах, у тому числі, механізмах та формах захисту цього конституційного права, враховуючи сучасні виклики та перспективи розвитку для України. Автор надає пропозиції щодо удосконалення чинного трудового законодавства, зокрема, позитивно сприймаються пропозиції щодо внесення змін до Кодексу законів про працю України щодо посилення повноважень органів державного контролю у сфері праці. Однак, пропозиції щодо перспективного законодавства, а саме до проекту Трудового кодексу України, дозволило б зробити дослідження більш практично значущим.

Загалом доц. Капліна Г.А. підкреслила, що виконана Гребенаром Олексієм Володимировичем робота повністю відповідає вимогам до дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії і може бути рекомендована до подання до розгляду у разовій спеціалізованій вченій раді

по захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право», галузь знань 08 «Право».

Д.ю.н., професор Івчук Ю.Ю. відзначила, що дисертант продемонстрував глибоке розуміння правових механізмів захисту конституційного права на працю в умовах цифрової трансформації економіки, воєнного стану та європейської інтеграції України. Особливо позитивно оцінюється виокремлення десяти пріоритетних стратегічних напрямів оптимізації правового регулювання захисту трудових прав відповідно до орієнтирів європейської інтеграції, які утворюють цілісну систему модернізації правового регулювання, включаючи нормативні, інституційні, процесуальні та технологічні виміри захисту конституційного права на працю. Але автор обмежено акцентує увагу на конкретних інструментах реалізації цих стратегічних напрямів, а саме більш детальні акценти на завданнях, принципах, індикаторах результативності, тощо, щоб ці стратегії перетворилися з наукової декларації на реальну дорожню карту. Однак, це зауваження скоріш носить характер побажання щодо наступних наукових розвідок, та не впливає на позитивне враження від дослідження.

Підсумовуючи, було вказано, що дисертація Гребенара Олексія Володимировича на тему: «Особливості захисту конституційного права на працю в сучасних умовах» може бути рекомендована до розгляду у разовій спеціалізованій вченій раді з захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право».

PhD Право, доцент Петросян К.С. вказала на позитивну оцінку використання судової практики та окремого підпункту роботи щодо судового захисту права на працю в Україні: ефективність, судова практика та проблемні аспекти правозастосування. Пропозиції дисертанта щодо необхідності внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та КЗпП України, а саме, створення спеціалізованих трудових судів як окремої ланки судової системи; скорочення строків розгляду трудових спорів до 30 днів для справ про невивплату заробітної плати та 60 днів для інших категорій; встановлення норми, що передбачає право працівника на звернення до суду без обмеження будь-ким строком щодо стягнення нарахованої, але невивплаченої заробітної плати незалежно від його працевлаштування на момент такого звернення, - є обґрунтованими та своєчасними. Однак, поза межами детального висвітлення залишилися організаційні аспекти функціонування цих судів саме в загальній системі судоустрою України, зокрема в умовах обмежених бюджетних коштів. Вважаємо, що робота заграла ще більш яскравими фарбами, якщо б автор приділив увагу саме аналізу ризиків створення спеціалізованих трудових судів як окремої ланки судової системи України.

Поряд з тим, наведені міркування не впливають на загальний позитивний висновок щодо виконаної роботи та не применшують її наукової цінності та підтримала позицію, що дисертація Гребенара Олексія Володимировича на тему: «Особливості захисту конституційного права на працю в сучасних умовах» може бути рекомендована до розгляду у разовій спеціалізованій вченій раді з захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «І Право».

К.ю.н., професор Арсентьєва О.С. підводячи підсумки обговорення, відзначила високий рівень підготовки аспіранта, який продемонстрував глибоке знання матеріалу з теми дослідження. Вона підкреслила, що аспірант вільно володіє матеріалом щодо захисту конституційного права на працю в сучасних умовах, та здатен застосовувати сучасні методи наукового аналізу для вирішення теоретичних і практичних проблем у сфері праці. Особливо було відзначено, що окремі пропозиції щодо вдосконалення національного трудового законодавства у контексті розвитку механізмів та способів захисту конституційного права на працю в сучасних умовах є актуальними як для розвитку наукової думки, так і для практичного застосування в умовах євроінтеграції. Та підкреслила загальний позитивний висновок щодо виконаної роботи та її наукової цінності та підтримала позиції інших вчених, що дисертація Гребенара О.В. на тему: «Особливості захисту конституційного права на працю в сучасних умовах» може бути рекомендована до розгляду у разовій спеціалізованій вченій раді з захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «І Право».

ВИСНОВОК

**про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів
Гребенара Олексія Володимировича
на тему: «Особливості захисту конституційного права на працю в
сучасних умовах», поданої на здобуття ступеня доктора філософії з галузі
знань 08 Право за спеціальністю 081 Право**

Обґрунтування вибору теми дослідження. В умовах розбудови України як соціальної держави право на працю залишається фундаментом забезпечення гідного рівня життя та вільного розвитку особистості. Сучасні виклики, зокрема воєнний стан та економічні кризи, спричинили масові порушення трудових прав, що вимагає негайного переосмислення механізмів їхнього конституційного захисту. Також процеси масштабної цифрової трансформації та впровадження штучного інтелекту докорінно змінюють характер трудових відносин, створюючи нові правові прогалини. Необхідність адаптації національного законодавства до міжнародних стандартів та

регулювання дистанційної зайнятості зумовлює потребу в оновленні конституційно-правових засад сфери праці.

Наукове дослідження теми «Особливості захисту конституційного права на працю в сучасних умовах» є критично важливим для створення дієвого балансу інтересів працівників і роботодавців у динамічних реаліях сьогодення, з огляду на вплив цифрової трансформації, умов воєнного стану та перспектив реалізації трудових норм у період post-conflict відновлення України.

Дослідження спрямоване на теоретичне осмислення і практичне вирішення питань, пов'язаних з системою захисту конституційного права на працю під впливом цифровізації економіки та воєнної агресії проти України, вироблення концептуальних засад правового регулювання захисту трудових прав у цифровому середовищі та в умовах воєнного стану, а також розробку рекомендацій щодо створення адаптивної системи захисту конституційного права на працю, спроможної забезпечити ефективний захист прав працівників.

Науково-теоретична основа дисертації базується на висновках провідних фахівців у галузі теорії держави й права, філософії, конституційного, цивільного, трудового права, а також міжнародного права. Серед них виділяються автори, такі як Ю.В. Анісімова, О.С. Арсентьєва, А.Ю. Бараш, А.О. Бойко, Н.Б. Болотіна, Р.Я. Бутинська, О.В. Валецька, Р.В. Галич, Н.Д. Гетьманцева, С.С. Герасимчук, О.Д. Гостюк, Ю.М. Гришина, О.М. Губрієнко, С.Ф. Гуцу, Т.М. Дорошенко, Б.В. Досін, В.К. Загарій, Ю.Ю. Івчук, І.Ю. Кайло, Т.Г. Ковальчук, О.О. Конопельцева, В.Л. Костюк, Л.В. Котова, Є.В. Краснов, М.Ю. Кузнецова, І.О. Кучер, І.В. Лагутіна, С.П. Ланська, М.О. Легенченко, А.Г. Литюга, Т.В. Лісніча, О.Є. Луценко, О.А. Мазуренко, М.І. Марчук, М.В. Менджул, Л.Д. Нечипорук, О.В. Олефіренко, С.Л. Отовчиць, І.М. Павліченко, М.О. Пижова, В.Ф. Погорілко, А.В. Пономаренко, Н.Д. Попадич, О.О. Рибак, О.М. Рим, О.Я. Рогач, Л. М. Русаль, О.Г. Середя, Ю.М. Скрипюк, О.Л. Стасюк, Б.В. Стрілець, А.В. Сур'як, М.І. Сьомич, Г.В. Татаренко, О.В. Тищенко, І.Б. Факас, І.І. Циганчук, Г.І. Чанишева, П.Ю. Шведенко, Т.В. Шлапко, Л.В. Шостак, О.М. Ярошенко та ін.

Водночас, попри значний масив наукових напрацювань, специфіка захисту конституційного права на працю в сучасних динамічних умовах залишається розкритою фрагментарно, а низка концептуальних питань досі не знайшла остаточного вирішення. Зокрема, додаткового теоретичного осмислення потребують аспекти захисту трудових прав у контексті поширення нових форм зайнятості, зумовлених цифровою трансформацією; окремої уваги вимагають особливості забезпечення права на працю в умовах воєнного стану, а також стратегічні напрями реалізації трудових норм у період post-conflict відновлення України. Вищезазначене підтверджує актуальність обраної теми та необхідність проведення комплексного

дослідження механізмів захисту конституційного права на працю в сучасних реаліях.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами, грантами. Дисертаційна робота виконана на кафедрі публічного та приватного права Східноукраїнського національного університета імені Володимира Даля. Тема дослідження відповідає напрямам наукової роботи кафедри, зокрема: «Напрями розвитку законодавства України в контексті євроінтеграції» (2020-2023 р.р.) та «Актуальні напрями євроінтеграційного розвитку законодавства України» (2024-2026 рр.). Тема дисертаційного дослідження є актуальною та узгоджується з ключовими стратегічними документами України. Робота виконана в контексті: Національної стратегії у сфері прав людини, затв. Указом Президента України від 25.08.2015р. № 501; Цілей сталого розвитку України на період до 2030 р., затв. Указом Президента України від 30.09.2019р. № 722; пріоритетних напрямків фундаментальних і прикладних наукових досліджень у галузі права, визначених Стратегією розвитку НАПрН України на 2021-2025 роки, схвал. пост. загал. зборів від 26.03.2021р. №12-21. Стратегії демографічного розвитку України на період до 2040 р. від 30.09.2024 р. № 922-р, Концепція стратегії повоєнного відновлення та розвитку України, тощо.

Мета і завдання дослідження. Мета дисертаційної роботи полягає у комплексному правовому дослідженні трансформації системи захисту конституційного права на працю під впливом цифровізації економіки та воєнної агресії проти України, виробленні концептуальних засад правового регулювання захисту трудових прав у цифровому середовищі та в умовах воєнного стану, а також розробці науково обґрунтованих рекомендацій щодо створення адаптивної системи захисту конституційного права на працю, спроможної забезпечити ефективний захист прав працівників нових форм зайнятості, демобілізованих військовослужбовців та осіб, які постраждали від військової агресії, у процесі post-conflict відновлення держави.

Для досягнення мети у дисертаційному дослідженні вирішуються такі **наукові завдання:**

- дослідити особливості конституційно-правової природи та змісту права на працю, його науково-теоретичні, правові засади та взаємозв'язок з іншими конституційними правами;
- охарактеризувати поняття та особливості інституційної системи суб'єктів захисту конституційного права на працю;
- визначити трансформацію міжнародно-правових стандартів захисту права на працю в законодавство України;
- дослідити співвідношення механізмів і форм захисту прав громадян у сфері праці, що використовуються на сьогоднішній день;

- здійснити порівняльний аналіз судових та альтернативних форм захисту права на працю;
- визначити вплив цифровізації та нових форм зайнятості на систему захисту права на працю;
- окреслити проблеми та орієнтири покращення особливостей захисту права на працю в умовах воєнного стану та post-conflict відновлення держави;
- дослідити стратегії оптимізації правового регулювання захисту права на працю в Україні, закордонний досвід його застосування та представити пропозиції щодо вдосконалення чинного трудового законодавства в цій площині.

Об'єктом дослідження є суспільні відносини, що виникають, реалізуються та припиняються у сфері правового регулювання захисту конституційного права на працю в сучасних умовах. Предметом дослідження є правове регулювання захисту конституційного права на працю в сучасних умовах.

Методи дослідження. Методологічна основа дослідження складає використання різноманітних методів для встановлення достовірності знань, досягнення визначеної мети, завдань й викладених висновків та рекомендацій, зокрема: формально-догматичний метод використовується щодо дослідження теоретичних та нормативних положень з питань захисту конституційного права на працю. За допомогою даного методу вивчено розвиток концепцій та змін у законодавстві, а також зроблено порівняльний зарубіжний досвід у даній сфері (підрозділи 1.1, 1.3, 3.3). Функціонально-правовий метод використовується щодо узагальнення та систематизації видів механізмів та форм захисту конституційного права на працю, функціонування публічних та громадських інституцій у сфері захисту права на працю, а також особливостей захисту права на працю в умовах воєнного стану та post-conflict відновлення (підрозділи 2.1, 2.2, 2.3, 3.2).

Структурно-функціональний метод застосовується для аналізу інституційної складової системи суб'єктів захисту конституційного права на працю. Досліджуються компетенційні аспекти та функціональна взаємодія в даній системі, а також питання впливу цифровізації і нових форм зайнятості на систему захисту права на працю (підрозділи 1.2, 3.1). Порівняльно-правовий метод надає змогу узагальнити національний досвід з питань захисту конституційного права на працю, роблячи порівняльний аналіз практикою провідних зарубіжних країн. Це надає можливість виявити ефективні моделі, які можуть бути адаптовані до українських умов (підрозділ 3.3).

Методи документального аналізу використовуються для вивчення нормативно-правових актів, що регулюють судовий захист права на працю, альтернативні форми врегулювання трудових спорів, а також для виявлення

недоліків у чинному трудовому регулюванні та шляхів їх усунення (підрозділи 2.1, 2.2). Герменевтичний метод сприяє формулюванню рекомендацій щодо підвищення ефективності позитивного впливу цифровізації та нових форм зайнятості на систему захисту права на працю. Це включає створення стратегії оптимізації правового регулювання захисту права на працю в Україні, які враховують специфіку українського законодавства (розділ 3).

Соціологічний метод дає змогу аналізувати тенденції теоретичних та практичних вимірів конституційного права на працю та його захист, а також допомагає дослідити трансформацію міжнародно-правових стандартів захисту права на працю в національний правовий простір України (розділ 1).

Метод спостереження – використовується для вивчення ефективності судового захисту права на працю, медіаційних та примирних процедур в контексті захисту трудових прав, а також роль публічних та громадських інституцій у сфері захисту права на працю (розділ 2).

Таким чином, застосування зазначених методів забезпечує комплексний підхід до дослідження особливостей захисту конституційного права на працю в сучасних умовах та дозволяє не лише виявити наявні проблеми, але й розробити дієві рішення з метою їх усунення.

Наукова новизна отриманих результатів полягає у тому, що дисертація є цілісним в парадигмі української правової науки комплексним дослідженням особливостей захисту конституційного права на працю в сучасних умовах. Особистий внесок дисертанта в наукову розробку регулювання особливостей захисту конституційного права на працю полягає в обґрунтуванні заходів та концептуальних підходів, які відображають наукову новизну й мають як теоретичне значення, так і потенціал щодо практичного застосування, зокрема:

у перше:

сформульовано концептуальну модель оптимального функціонування системи суб'єктів захисту конституційного права на працю, що ґрунтується на принципах чіткого компетенційного розмежування, ефективної міжінституційної взаємодії та адаптивності до мінливих соціально-економічних умов. Розроблена авторська модель передбачає створення координаційного механізму, що забезпечує синергетичний ефект від діяльності різних суб'єктів захисту трудових прав, і включає інноваційні інструменти превентивного захисту права на працю;

розроблено рекомендації щодо вдосконалення системи трансформації міжнародно-правових стандартів захисту права на працю в Україні, які включають: створення спеціалізованого міжвідомчого координаційного органу, відповідального за планування, моніторинг та оцінку ефективності імплементації міжнародних трудових стандартів; розробку національної

стратегії адаптації трудового законодавства до міжнародних стандартів з чітко визначеними етапами, індикаторами успішності та механізмами фінансування; вдосконалення системи підготовки та підвищення кваліфікації працівників судової системи, державних службовців та інших фахівців у сфері застосування міжнародних трудових стандартів;

теоретично обґрунтовано та визначено десять пріоритетних стратегічних цілей оптимізації правового регулювання захисту трудових прав відповідно до орієнтирів європейської інтеграції, а саме: гармонізація законодавства шляхом транспозиції директиви ЄС; створення спеціалізованої системи трудового правосуддя; розвиток альтернативного вирішення трудових спорів; модернізація державного нагляду за дотриманням трудового законодавства; впровадження комплексної системи захисту від дискримінації в трудовій сфері; розширення регулювання колективних переговорів та посилення соціального діалогу; правове регулювання нестандартних форм зайнятості; цифровізація механізмів захисту трудових прав; забезпечення транскордонної мобільності та захисту прав працівників-мігрантів; розвиток системи безоплатної правничої допомоги у трудових спорах;

удосконалено:

дослідження інституційної архітектури захисту конституційного права на працю через призму компетенційного розподілу повноважень між різними суб'єктами правозахисної системи, включаючи державні органи, міжнародні організації, професійні об'єднання та громадянське суспільство. Дане дослідження виявило існуючі прогалини та колізії у механізмі захисту трудових прав, а також визначило перспективні напрями оптимізації їхньої діяльності. Проведений аналіз трансформації міжнародно-правових стандартів МОП, ЄС та Ради Європи у національний правовий простір України в контексті адаптації внутрішнього законодавства до європейських вимог, надав змогу сформулювати науково обґрунтовані рекомендації щодо вдосконалення нормативно-правової бази та практики правозастосування у сфері трудових відносин;

питання необхідності чіткого розмежування компетенційних кордонів та формування ефективної моделі міжінституційної взаємодії функціонування публічних та громадських інституцій у сфері захисту права на працю продемонстрував необхідність, а також концепції інтегрованої системи захисту трудових прав, що ґрунтується на принципах субсидіарності, компліментарності та синергетичної взаємодії державних, міжнародних та цивільних інститутів;

пропозиції щодо особливостей захисту права на працю в умовах воєнного стану та post-conflict відновлення держави, визначаючи функціонування системи правового захисту в екстремальних умовах збройної агресії, коли конституційні гарантії трудових прав обмежені, але повинні

залишатися в межах їхньої стандартної суттєвої недоторканності згідно з міжнародними правами людини;

набули подальшого розвитку:

наукові та теоретичні положення, що стосуються концептуальних підходів, нормативної сутності та системних взаємозв'язків із іншими фундаментальними правами конституційно-правової природи права на працю;

напрямки удосконалення нормативно-правового забезпечення щодо особливостей захисту конституційного права на працю в сучасних умовах у відповідності до міжнародних стандартів та кращих практик зарубіжних країн стосовно визначення інституційної системи суб'єктів захисту конституційного права на працю, механізмів та форм захисту права на працю, закріплення сучасних форм зайнятості та цифровізації трудових відносин загалом;

наукові погляди щодо судових та альтернативних форм захисту права на працю, а також повноважень публічних та громадських інституцій у сфері захисту права на працю;

загальнотеоретичні положення щодо перспектив захисту конституційного права на працю в аспекті впливу цифровізації, нових форм зайнятості та імплементації зарубіжного досвіду.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що вони можуть бути використані:

- у науково-дослідній сфері – для подальшого розроблення загальнотеоретичних аспектів стосовно особливостей захисту конституційного права на працю та визначення основних механізмів і форм захисту даного права;

- у правотворчості – для формулювання пропозицій з метою вдосконалення законодавства, яке регулює питання захисту конституційного права на працю;

- у правозастосовній діяльності – результати можуть допомогти у покращенні практичної діяльності судових та позасудових органів під час розгляду справ про порушення конституційного права на працю;

- у навчальному процесі – матеріали дослідження можуть бути корисними при підготовці лекцій, методичних матеріалів, підручників і навчальних посібників, проведення занять для студентів юридичних спеціальностей з дисциплін «Теорія держави і права», «Конституційне право», «Трудове право», «Міжнародне право».

Прикладний характер результатів дисертаційного дослідження підтверджується відповідними актами про впровадження, зокрема акт впровадження результатів дисертації в освітній процес Чорноморського національного університету імені Петра Могили від 20.11.2025 р.

Апробація результатів дослідження. Результати дослідження, його

основні висновки й рекомендації обговорені на кафедральних наукових семінарах кафедри публічного та приватного права СНУ ім. В. Даля та оприлюднені на науково-практичних конференціях та під час підвищення кваліфікації, а саме: Всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації «Викладання права в закладах вищої освіти: виклики війни та післявоєнного відновлення» (01.05-11.06.2023, Одеса); International scientific conference «Theoretical foundations of law, public management and practice of their application» (December 25-26, 2024. Riga, the Republic of Latvia) та Всеукраїнських науково-практичних конференціях «Науковий погляд молоді: ключові питання сучасного етапу реформування системи вітчизняного законодавства» (31.10.2024 р., Київ), «Взаємодія норм міжнародного і національного права крізь призму процесів глобалізації та інтеграції» (15.04.2025 р., Київ), «ХІ Юридичні моголянські читання – 2025» (24.04.2025 р., Миколаїв), «Молодь і наука: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку права в Україні» (15.05.2025 р., Київ).

Структура та обсяг дисертації. Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, що містять 9 підрозділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. Загальний обсяг дисертації становить 230 сторінок, у тому числі основного тексту – 177 сторінок. Список використаних джерел налічує 231 найменування на 27 сторінках.

Особистий внесок здобувача. Дисертація є самостійною науковою працею, в якій висвітлені власні ідеї і розробки автора, що дозволили вирішити поставлені завдання. Робота містить теоретичні та методичні положення і висновки, сформульовані дисертантом особисто. Використані в дисертації ідеї, положення чи гіпотези інших авторів мають відповідні посилання і використані лише для підкріплення ідей здобувача.

Апробація результатів дослідження.

Публікації. За результатами дослідження 10 наукових праць: 4 статей, які опубліковані у наукових фахових виданнях України (категорії Б), також у 6 тезах доповідей на науково-практичних конференціях.

Список опублікованих праць за темою дисертації

Наукові праці, які відображають основні результати дослідження:

Статті у наукових фахових виданнях України:

(які входять до переліку МОП України)

1) Гребенар О.В., Розовський Б.Г. Питання строків позовної давності при порушенні законодавства про оплату праці в сучасних умовах. Актуальні проблеми права: теорія і практика. 2023. № 1(45). С. 30-40. DOI: <https://doi.org/10.33216/2218-5461/2023-45-1-30-40>

2) Гребенар О.В. До питання врегулювання трудових спорів шляхом медіації як один із способів захисту права на працю. Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. Серія: Право. 2024. Том 3 № 86. С. 23-28. DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.86.3.3>

3) Гребенар О.В. Захист трудових прав за законодавством деяких країн Європейського Союзу та України: порівняльний аспект. Актуальні проблеми права: теорія і практика. 2025. № 1(49). С. 63-75. DOI: <https://doi.org/10.33216/2218-5461/2025-49-1-63-75>

4) Гребенар О.В. Інституційна система захисту права на працю: міжнародний досвід, конституційні засади та практика реалізації. Актуальні проблеми права: теорія і практика. 2025. № 2(50). С. 72-84. DOI: <https://doi.org/10.33216/2218-5461/2025-50-2-72-84>

Наукові праці, в яких засвідчено апробацію матеріалів дослідження:

1) Гребенар О.В. Питання обмеження строку звернення до суду при порушенні законодавства про оплату праці в сучасних умовах. Науковий погляд молоді: ключові питання сучасного етапу реформування системи вітчизняного законодавства: матер. Всеукр. наук.-практ. конференції студентів, аспірантів та молодих науковців. м. Київ, 31 жовтня 2024 р. С. 52–58. URL: <https://surl.li/epzbnc>

2) Гребенар О.В. Особливості захисту права на працю особи, яка дістала професійне захворювання. International scientific conference “Theoretical foundations of law, public management and practice of their application”: conference proceedings. (December 25–26, 2024. Riga, the Republic of Latvia). 2024. С. 65-68. DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-526-6-14>

3) Гребенар О.В. Медіація як альтернативна форма захисту трудових прав в сучасних умовах. Викладання права в закладах вищої освіти: виклики війни та післявоєнного відновлення: матер. Всеукр. наук.-педагог. підв. кваліфікації, 01.05.2023-11.06.2023. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2023. С. 31-33. URL: <https://surl.li/gnffmb>

4) Гребенар О.В., Розовський Б.Г. До питання захисту права на працю мобілізованих працівників. Взаємодія норм міжнародного і національного права крізь призму процесів глобалізації та інтеграції: матер. Всеукр. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів та молодих науковців. м. Київ, 15 квітня 2025 р. С. 15-18. URL: https://snu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/06/vnm_2025.pdf

5) Гребенар О.В. Деякі аспекти обмеження конституційного права особи на працю в умовах воєнного стану. XI Юридичні Могилянські читання-2025: Всеукр. наук.-практ. конф., м. Миколаїв, 24 квітня 2025 р. С. 40-43. URL: <https://dspace.chmnu.edu.ua/jspui/handle/123456789/3019>

6) Гребенар О.В. Застосування рішень Європейського суду з прав людини у сфері захисту трудових прав працівників. Молодь і наука: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку права в Україні: матер. Всеукр. наук.-практ. конф. аспірантів, студентів, молодих учених. м. Київ, 15 травня 2025 р. / За ред. проф. Івчук Ю.Ю. Київ: вид-во СНУ ім. В. Даля 2025. С. 28-32. URL: <https://surl.li/cc/pqnrkj>

Характеристика особистості здобувача.

Гребенар Олексій Володимирович (04.09.1983 р.н.) у 2006 р. закінчив Міжрегіональну Академію управління персоналом за спеціальністю «Правознавство», отримав кваліфікацію юриста (диплом спеціаліста з відзнакою КВ № 33272515, від 10.04.2008 р.).

01.09.2022 р. вступив до аспірантури Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля (Україна), за спеціальністю 081 «Право», галузь знань 08 «Право», освітньо-наукова програма «Право» (далі ОНП).

25.11.2022 р. на засіданні Вченої Радою СНУ ім. В. Даля була затверджена тема дисертаційної роботи «Особливості захисту конституційного права на працю в сучасних умовах» (протокол Вченої Ради № 4).

Здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти повністю виконав освітню складову ОНП, успішно склав всі іспити та необхідні заліки, пройшов заплановану педагогічну практику, здобувши відповідні результати навчання; виконав наукову складову ОНП, провів дослідження за визначеною темою та підготував дисертаційну роботу.

Під час виконання дисертаційної роботи Олексій Володимирович здійснив комплексне наукове дослідження правових механізмів захисту конституційного права на працю в умовах цифрової трансформації економіки, воєнного стану та європейської інтеграції України. Актуальність дослідження зумовлена необхідністю адаптації традиційних інститутів трудового права до викликів платформної економіки, нестандартних форм зайнятості та гармонізації національного законодавства з *acquis communautaire* Європейського Союзу.

Було обрано об'єкт, предмет, методи проведення досліджень, сформульована актуальність теми, мета та завдання наукового пошуку. Упродовж усього терміну виконання цієї роботи здобувач виявив себе як наполегливий дослідник, який чітко визначає мету й завдання наукового пошуку, підбирає адекватні для їх виконання методи дослідження, глибоко осмислює та систематизує результати проведених наукових розвідок.

Сумлінно навчаючись в аспірантурі та активно займаючись дослідницькою діяльністю, здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії засвоїв необхідні професійні знання, практичні вміння та навички, опанував відповідні компетентності, що дало йому змогу продукувати нові наукові ідеї

та комплексно вивчати обрану проблематику, забезпечувати наукову новизну та практичну значущість отриманих результатів.

Здобувач постійно підвищував свій професійний рівень, зокрема, пройшов Всеукраїнське науково.-педагогічне підвищення кваліфікації на тему «Викладання права в закладах вищої освіти: виклики війни та післявоєнного відновлення» у період з 01.05.2023 по 11.06.2023, свідоцтво ADV-010511-LSI від 11.06.2023, 6 кредитів) та міжнародне наукове-педагогічне стажування на тему «Якісна юридична освіта як запорука чесного правосуддя» пройдено у Вищій школі менеджменту інформаційних технологій (ISMA) (м. Рига, Латвійська Республіка) у період з 04.12.2023 по 14.01.2024, сертифікат № LSI-041205-ISMA від 14.01.2024, 6 кредитів). Протягом навчання Гребенар О.В. проявив себе як відповідальний, працьовитий, грамотний та кваліфікований дослідник, який вміє вирішувати поставлені задачі і виконувати заплановане вчасно і з високим професіоналізмом.

Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертація виконана фаховою українською мовою, текстове подання матеріалу відповідає стилю науково-дослідної літератури.

Рецензенти рекомендують: відповідно до п.15 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44, *пропонується такий склад разової ради:*

Голова ради: Івчук Юлія Юріївна, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри публічного та приватного права Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля.

Рецензенти: Арсентьєва Олена Сергіївна, кандидат юридичних наук, професор, професор кафедри публічного та приватного права Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля;

Татаренко Галина Вікторівна, кандидат юридичних наук, професор, професор кафедри публічного та приватного права Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля.

Офіційні опоненти:

Тищенко Олена Володимирівна, доктор юридичних наук, професор кафедри трудового права та права соціального забезпечення Київського національного університету імені Тараса Шевченка;

Валецька Оксана Валеріївна, кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри історії та теорії держави і права Чорноморського національного університету імені Петра Могили.

У результаті попередньої експертизи дисертації **Гребенара Олексія Володимировича** і повноти публікації основних результатів дослідження

УХВАЛЕНО:

1. Затвердити висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації **Гребенара Олексія Володимировича на тему: «Особливості захисту конституційного права на працю в сучасних умовах».**

2. Констатувати, що за актуальністю, ступенем наукової новизни, обґрунтованістю, науковою та практичною цінністю здобутих результатів дисертація Гребенара О.В. відповідає спеціальності 081 Право та вимогам **Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261, пп. 6, 7, 8 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44.**

3. Рекомендувати дисертацію Гребенара Олексія Володимировича на тему: «Особливості захисту конституційного права на працю в сучасних умовах» до захисту на здобуття ступеня доктора філософії у разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 081 Право.

4. Рекомендувати Вченій раді СНУ ім. В. Даля затвердити склад разової спеціалізованої вченої ради:

Голова ради: Івчук Юлія Юріївна, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри публічного та приватного права Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля.

Рецензенти: Арсентьєва Олена Сергіївна, кандидат юридичних наук, професор, професор кафедри публічного та приватного права Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля;

Татаренко Галина Вікторівна, кандидат юридичних наук, професор, професор кафедри публічного та приватного права Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля.

Офіційні опоненти:

Тищенко Олена Володимирівна, доктор юридичних наук, професор кафедри трудового права та права соціального забезпечення Київського національного університету імені Тараса Шевченка;

Валецька Оксана Валеріївна, кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри історії та теорії держави і права Чорноморського національного університету імені Петра Могили.

Результати голосування щодо рекомендації до захисту дисертації Гребенара Олексія Володимировича:

«За» – 17

«Проти» – немає

«Утримались» – немає

Презентація Гребенара Олексія Володимировича на 15 сторінках додається.

Головуюча на засіданні –

кандидат юридичних наук, професор, професор кафедри публічного та приватного права, декан факультету права, гуманітарних і соціальних наук СНУ ім. В. Даля

Олена АРСЕНТЬЄВА

Секретар засідання

Галина ТАТАРЕНКО

Головуюча Арсентьева О.Є.
Секретар Татарецько Г.В.
Записуючий Татарецько Г.В.
Головуючий Татарецько Г.В.
Секретар Татарецько Г.В.

